

WYDZIAŁ PEDAGOGIKI, SOCJOLOGII I NAUK O ZDROWIU

> 80 lat życia i 60 lat pracy zawodowej

*„Pasja jest przewodnikiem
do największych tajemnic”*

Autor nieznanym

O tym, że wciąż nie brakuje pasji Dostojnej Jubilatce, Pani prof. zw. dr hab. Marii Jakowickiej wiedzą wszyscy, którzy się z Nią spotykają. 21 grudnia 2009 r. członkowie Rady Wydziału Pedagogiki Socjologii i Nauk o Zdrowiu ze swoim Dziekanem prof. Zbigniewem Izdebskim i Przyjaciółmi Jubilatki - Senatorem Zbyszkiem Piwońskim i Kuratorem Henrykiem Baturą - mieli niezwykłą okazję świętowania Jubileuszu osiemdziesiątych urodzin wytrwałej badaczki zagadnień z zakresu pedeutologii, pedagogiki wczesnoszkolnej i społecznej, nauczyciela akademickiego i doskonałego organizatora wielu poczynań służących środowisku. Niezwykła aktywność zmyliła niejednego, o czym niech świadczy fakt, że nieomal nikt nie zauważył upływającego czasu i śladów Jubileuszu (który tak naprawdę minął w sierpniu 2009 roku). Dopiero teraz z trudem uwierzyliśmy, że jest to prawda obiektywna i faktycznie minęło już dziesięć lat od momentu, gdy Przewodniczący Komitetu Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk, prof. Tadeusz Lewowicki napisał, z okazji 50-lecia pracy naukowej, dydaktycznej i społecznej następujące słowa: *„Trudne do przecenienia są zasługi Pani Profesor w kreowaniu i rozwijaniu uczelni kształcących nauczycieli. Pełniąc funkcje najpierw organizatorskie, a potem, wysokie funkcje rektorskie,*

dziekańskie i dyrektorskie, budowała Pani środowiska akademickie i stwarzała im warunki pomyślnej działalności. Szczególne są zasługi w umacnianiu naukowej pozycji ośrodka zielonogórskiego. Wyższa Szkoła Pedagogiczna im. Tadeusza Kotarbińskiego w Zielonej Górze w dużej mierze dzięki staraniom Pani Profesor stała się jednym z najliczniejszych w naszym kraju centrów studiów i badań pedagogicznych oraz kształcenia nauczycieli”¹. Droga do wiedzy Profesor Marii Jakowickiej, choć, nie zawsze łatwa, była ciekawa, bowiem z upodobaniem, od początku podejmowała Ona zadania trudne. Imponujący dorobek badawczy kosztował z pewnością wiele zmagania, ale też przyniósł wspaniałe rezultaty. Działalności badawczej towarzyszyła, bowiem (dzięki przyjętej metodologii badań) - i nadal towarzyszy! - wnikliwa analiza rzeczywistości i formułowanie odważnych wniosków². Profesor Maria Jakowicka odnalazła dla siebie i innych, zgromadzonych w Jej kręgu badaczy, niezwykle interesujący, odkrywczy aspekt pedagogiczny i budowała atmosferę twórczego dialogu. Nie gardziła działalnością poza dydaktyczną i popularyzatorską, widząc w niej możliwość dotarcia do każdego odbiorcy. Warto dodać, że w pracach czy to Instytutu, czy też Wydziału Pedagogicznego Profesor Maria Jakowicka brała zawsze aktywny i skuteczny udział, pełniąc różne funkcje społeczne i pracując gorliwie, z właściwą sobie życzliwością dla innych.

Rezultaty takiej postawy badawczej owocują po dzień dzisiejszy. Wręczony przez Dziekana Wydziału prof. Zbigniewa Izdebskiego Czcigodnej Jubilatce kosz z osiemdziesięcioma pałami różami wzruszył bardzo Panią Profesor, podobnie, jak wspomnienia z dawnych lat w gronie Przyjaciół, z którymi budowała ongiś podwaliny pod współczesny kształt edukacji. Wdzięczni jesteśmy Panom Zbyszko Piwońskiemu i Henrykowi Baturą, za to, że zechcieli razem z członkami Rady Wydziału uczestniczyć w tej niezwykłej uroczystości. Nie wszystkim bowiem, dane jest obchodzić jubileusz 60-lecia pracy zawodowej, wciąż będąc na etacie, w pełni sił twórczych. Dziś Profesor Maria Jakowicka, 80-letnia Jubilatka, wciąż pracuje naukowo i zawodowo, między innymi na Uniwersytecie Zielonogórskim, kieruje Pracownią Pedagogiki Wczesnoszkolnej i Przedszkolnej, służąc niestrudzenie wiedzą i doświadczeniem młodym adeptom nauki.

Od wieków

wiadomo, że życie człowieka jest wędrówką. Peregrynując sami dokonujemy wyborów, korzystamy z jednych ścieżek i pomijamy inne. Pamiętać warto, że: „Można po drodze w górach i w życiu gubić po kolei wszystkie złudzenia, lecz nie wolno zgubić dwóch, wydaje się sprzecznych ze sobą - zdrowego rozsądku, który prowadzi, i marzenia, które uskrzydla”³. Pani Profesor Marii Jakowickiej jedno i drugie znakomicie się udało. Nie gubi ścieżek, pilnuje ich, jak mało kto, radzi sobie z różnymi meandrami, wciąż odczuwając głód wiedzy i bliskości drugiego człowieka. Żywa ciekawość świata i towarzyszący temu entuzjazm sprawiły, że wciąż skupia wokół siebie młodych adeptów nauki, którym służy radą i podaje pomocną dłoń. Życie człowieka, którego biografia ma wiele wątków i nie jest w swej istocie bagatelna, trudno ogarnąć. Pedagogiczna i społeczna karta życia Profesor Marii Jakowickiej, mimo, że - do pewnego momentu - nieźle opisana w jubileuszowej księdze wręczonej na siedemdziesięciolecie⁴, wciąż czeka na młodych badaczy, gdyż w tym niezwykle twórczym curriculum vite, tak wiele jest jeszcze faktów nieznanych, wartych odkrycia i przybliżenia szerszym kręgom społecznym, które na to czekają.

Dostojna Jubilatka „wpisała się” na trwałe w pejzaż społeczności akademickiej, nie tylko Zielonej Góry. Jej dorobek utrwalił rangę pedagogiki w wielu zakresach, zwłaszcza - edukacji wczesnoszkolnej, a podejmowane, ważne kwestie kształcenia i doskonalenia nauczycieli i kadr dla oświaty, są wciąż nowatorskie i nieocenione. Łącząc funkcje teoretyczne i praktyczne w edukacji szkolnej Jubilatka znakomicie realizowała założenia i paradygmaty planowane i podejmowane dla dobra innych. Do Jej naukowego dorobku odwołuje się dziś wielu

specjalistów z różnych dziedzin. Z nadzieją, że Jubileusz rozpoczyna długie jeszcze lata twórczego i aktywnego życia życzymy, Szanownej Pani Profesor Marii Jakowickiej zdrowia, kolejnych nowych pasji, spełnienia marzeń i pragnień, zwłaszcza, zaś, tych, na które tak długo i mocno się czeka.

Ad multos annos!

Pola Kuleczka

PRZYPISY:

¹ List Przewodniczącego Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN prof. zw. dra hab. Tadeusza Lewowickiego drukowany, [w:] *Pedagogika wobec przemian i reform oświatowych*. Pod red. Grażyny Miłkowskiej-Olejniczak i Kazimierza Uździckiego, Zielona Góra 2000, s. 13.

² Profesor zw. dr hab. Maria Jakowicka. Opr. Kazimierz Uździcki, [w:] *Pedagogika wobec przemian i reform oświatowych...*, ss. 48-59.

³ W. Krygowski, *Góry i doliny po mojemu*, Kraków 1980, Wydawnictwo Literackie, „Seria Tatrzańska”

⁴ *Pedagogika wobec przemian i reform oświatowych...*, ss. 554.

> **Jubileusz 80 urodzin
Prof. dr. hab. med. Kazimierza Imielińskiego**

4.12.2009 r. na Zamku Królewskim w Warszawie odbył się, zorganizowany przez Polską Akademię Medycyny jubileusz 80 urodzin Prof. Kazimierza Imielińskiego. Patronat honorowy nad uroczystością objęły Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego prof. Barbara Kudrycka i Minister Zdrowia dr Ewa Kopacz, która osobiście wzięła udział w spotkaniu.

ZAPROSZENI GOŚCIE

Profesor Imieliński jest lekarzem seksuologiem, który jako pierwszy w Polsce uzyskał tytuł specjalisty seksuologa, stopień doktora habilitowanego z seksuologii i tytuł profesora, nadany seksuologowi. Zorganizował pierwszy w Polsce Zakład Seksuologii w Akademii Medycznej w Krakowie, dzięki czemu seksuologia uzyskała rangę nauki akademickiej. Prof. Imieliński założył i przez wiele lat, aż do emerytury kierował Zakładem Seksuologii i Patologii Więzi Międzyludzkich w Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego w Warszawie. Opracował program kształcenia specjalistów seksuologów, na którym wzorowano się tworząc podobne w świecie, napisał podręcznik seksuologii dla lekarzy specjalistów oraz lekarzy praktyków innych specjalności. Jako kierownik specjalizacji wyszkolił pierwszych 100 specjalistów seksuologów, utworzył sieć 86 poradni seksuologicznych w dużych miastach Polski.

W 1990 roku prof. Imieliński założył Polską Akademię Medycyny, a w 1998 r. Światową Akademię Medycyny im. Alberta Schweitzera. Tę drugą tworzy 239 profesorów z 72 państw, wśród nich 34 to laureaci Nagrody Nobla. Prof. Imieliński jest członkiem rad naukowych i akademickich wielu uniwersytetów medycznych w: Edmontonie, Paryżu, Kijowie, Mińsku, Tomsku, Bombaju. Jest członkiem 5 zagranicznych akademii nauk, profesorem honoris causa 19 i doktorem honoris causa 56 zagranicznych uniwersytetów, w 23 krajach, na 4 kontynentach. Jest autorem 260 rozpraw naukowych, w tym dwóch nowych teorii odnoszących się do trzech zespołów schorzeń. Napisał samodzielnie i we współpracy oraz zredagował 73 książki, spośród których 7 autorskich przetłumaczono na 14 języków, w tym: angielski, niemiecki, rosyjski, japoński i arabski. Uehonorowany licznymi tytułami i odznaczeniami - 96 krzyży, gwiazd i

medali w Polsce, USA, Wielkiej Brytanii, Rosji, Indiach, Japonii. Laureat Olimpijski - jako jedyny Polak i jeden z 6 Europejczyków - otrzymał Międzynarodową Nagrodę - Medal Hipokratesa na I Międzynarodowej Olimpiadzie Medycznej na wyspie Kos w Grecji w 1996 r. za wybitny wkład w humanizację i rozwój medycyny oraz stworzenie nowego kierunku jej rozwoju - medycyny uniwersalistycznej. Trzykrotnie otrzymał nominację do Pokojowej Nagrody Nobla z 8 zagranicznych uniwersytetów, International Association of Educators for World Peace w Brukseli oraz Parlamentu Rumunii. Ostatnia nominacja została odczytana w trakcie grudniowej uroczystości. Minister Zdrowia dr Ewa Kopacz użyła określenia, że chyliła głowę przed osiągnięciami prof. Imielińskiego, które docenił świat poprzez honorowe profesury i doktoraty. Laudację na cześć Jubilata wygłosił prof. Lechosław Gapik z UAM w Poznaniu, Członek Prezydium Polskiej Akademii Medycyny.

W wystąpieniu Jubilata pojawiło się kilka interesujących wątków, część autobiograficznych. Po pierwsze, prof. Imieliński wspominał, że na początku kariery lekarskiej zastanawiał się dlaczego psychiatrzy nie interesują się życiem seksualnych pacjentów i ten problem wyznaczył jego poszukiwania naukowe, a próby odpowiedzi przyczyniły się do utworzenia nowej specjalizacji medycznej. Po drugie, gdy w połowie lat 60. opublikował wyniki badań ankietowych nad zaspokajaniem potrzeb seksualnych przez 16-18-latków, z których wynikało, że blisko połowa dziewcząt i około 90 % chłopców zaspokaja swoje potrzeby poprzez masturbację, mając przy tym olbrzymie poczucie grzechu i niewłaściwego zachowania, został za badania te skrytykowany przez całą ówczesną polską prasę. Wyniki tamtych badań bardzo poważnie potraktowali Japończycy, którzy

PROF. ZBIGNIEW IZDEBSKI - OTWARCIE CEREMONII

jako pierwsi przetłumaczyli opublikowaną wtedy książkę prof. Imielińskiego. Te doświadczenia z lat 60. spowodowały, iż prof. Imieliński z dużym dystansem i raczej niechęcią odnosił się do dziennikarzy i mediów, ale jak sam przyznał, współczesne media mogą przyczynić się do upowszechniania pewnych ważnych idei, z czego on sam w niewielkim stopniu skorzystał. Idee, w których głoszenie, w ostatnich dwudziestu latach się zaangażował, to idee Alberta Schweitzera, który namawiał, aby działać w świecie nie szkodząc innym oraz, aby przystąpić do likwidowania zasobów broni, którą ludzkość zgromadziła.

W uroczystości udział wzięła żona Jubilata Eva-Maria, która w latach 60. opuściła rodzinny Wiedeń i przeprowadziła się do Polski, dwaj synowie, obaj lekarze i doktorzy nauk medycznych oraz wielu gości z uniwersytetów medycznych z kraju i zagranicy. Na uroczystość zaproszono kilkoro pracowników Katedry Zdrowia Publicznego UZ. Całość jubileuszu przygotował i poprowadził prof. Zbigniew Izdebski - dziekan WPSiNoZ UZ, a jednocześnie Sekretarz Naukowy Polskiej Akademii Medycyny. Na życzenie Jubilata, miłośnika muzyki poważnej, w trakcie uroczystości Eugeniusz Chudak-Morzuchowski wykonał kilka utworów Fryderyka Chopina.

Ewa Narkiewicz-Niedbalec

> 10 lat Katedry Wychowania Fizycznego Uniwersytetu Zielonogórskiego

Pod koniec ubiegłego roku odbyło się zebranie pracowników Katedry Wychowania Fizycznego, które stało się okazją do podsumowania działalności jednostki w 10 rocznicę jej istnienia. Jednocześnie złożono podziękowania za za-

PROF. K. IMIELIŃSKI ODBIERA GRATULACJE Z RĄK MZ EWA KOPACZ

JUBILAT PROF. K. IMIELIŃSKI Z MAŁŻONKĄ, WŚRÓD GOŚCI MINISTER ZDROWIA EWA KOPACZ, BYŁY MZ MAREK BALICKI

angażowanie w powołanie, rozwój i kierowanie KWF prof. Józefowi Tatarczukowi. KWF została powołana Uchwałą Senatu Wyższej Szkoły Pedagogicznej im. Tadeusza Kotarbińskiego 1. lutego 1999 roku jako jednostka naukowo-dydaktyczna w obrębie Wydziału Nauk Pedagogicznych i Społecznych. Powstała ona na bazie tradycji kształcenia studentów WSP wychowania fizycznego, jako drugiego kierunku, a także ścisłej współpracy ze środowiskiem sportowym miasta oraz tradycji sportu akademickiego w Zielonej Górze. Ogromny wkład w powołanie i rozwój KWF wniósł ówczesny kierownik Studium Wychowania Fizycznego i Sportu WSP prof. Józef Tatarczuk i jego współpracownicy.

W pierwszych latach funkcjonowania Katedry Wychowania Fizycznego zatrudnionych było czterech etatowych pracowników naukowo-dydaktycznych: dwóch profesorów zwyczajnych - prof. Leonard Szymański (pierwszy kierownik KWF) i prof. Andrzej Malinowski, dwóch adiunktów oraz pracownicy Studium Wychowania Fizycznego i Sportu oraz Wydziału Nauk Pedagogicznych i Społecznych. Po przejściu na emeryturę prof. L. Szymańskiego od 2002 r. funkcję kierownika pełni prof. Józef Tatarczuk. Od 2007 roku (uchwała Senatu nr 70 z 1. marca 2006 r.) KWF działa w nowych strukturach, kształcąc na kierunku *wychowanie fizyczne* na poziomie licencjackim. Obecnie zatrudnionych jest czterech prof.: Ryszard Asienkiewicz, Piotr Godlewski, Józef Tatarczuk, Anatol Skrypko, 6 doktorów: Grażyna Biczysko, Ewa Skorupka, Michał Bajdziński, Andrzej

OD LEWEJ: DR MICHAŁ BAJDZIŃSKI, PROF. UZ DR HAB. RYSZARD ASIENKIEWICZ, PROF. UZ DR HAB. PIOTR GODLEWSKI, DR GRAŻYNA BICZYŃSKO, PROF. UZ DR HAB. JÓZEF TATARCZUK, DR MAREK ROKITA, DR EWA SKORUPKA, DR BARBARA NIEŚCIERUK-SZAFRAŃSKA, DR ANDRZEJ MROČKOWSKI, PROF. UZ DR HAB. ANATOL SKRYPKO

Mroczkowski, Marek Rokita, Sylwia Baran, 6 pracowników Studium Wychowania Fizycznego i Sportu oraz 25 pracowników Wydziału Pedagogiki Socjologii i Nauk o Zdrowiu i 2 pracowników Wydziału Nauk Biologicznych Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Główne kierunki badań naukowych i prac rozwojowych realizowanych w Katedrze Wychowania Fizycznego Uniwersytetu Zielonogórskiego to: społeczne i środowiskowe uwarunkowania rozwoju fizycznego i motorycznego młodzieży szkół średnich Zielonej Góry; badania tendencji zmian cech morfofunkcjonalnych dzieci i młodzieży województwa lubuskiego; badania z zakresu biomechaniki człowieka; społeczno-środowiskowe uwarunkowania rozwoju biologicznego noworodków Ziemi Lubuskiej; sprawność motoryczna i zachowania zdrowotne pozytywne i negatywne uczniów województwa lubuskiego; badania z zakresu historii kultury fizycznej; zachowania prozdrowotne i styl życia młodzieży akademickiej Uniwersytetu Zielonogórskiego; sprawność motoryczna młodzieży akademickiej w ujęciu rytmów sezonowych; zmiany składu ciała młodzieży akademickiej w ujęciu rytmów sezonowych; społeczne i środowiskowe uwarunkowania kształtowania się postawy dzieci.

Dziesięcioletnia działalność KWF zaowocowała 347 publikacjami (w tym: 13 monografii, 100 rozdziałów w wydawnictwach zwartych, 58 artykułów w czasopismach, 56 publikacji recenzowanych w wydawnictwach ciągłych, 115 w materiałach pokonferencyjnych i 5 prac zbiorowych), licznym udziałem pracowników w konferencjach naukowych, zdobyciem grantu. Do priorytetów związanych

z rozwojem kierunku *wychowanie fizyczne* należy zaliczyć uruchomienie II stopnia kształcenia (studia magisterskie uzupełniające) oraz zachęcanie adiunktów KWF do użytkowania stopnia doktora habilitowanego z zakresu nauk o kulturze fizycznej.

Ewa Skorupka

> Nowe doktoraty

21.12.2009 r. na Wydziale Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu odbyły się dwie obrony prac doktorskich. Autorką dysertacji na temat *Determinaty aktywności seksual-*

FOT. POLA KULECZKA

FOT. POLA KULECZKA

Korlak-Lukasiewicz. Promotorem pracy był prof. Zdzisław Wołk, zaś recenzentami prof. Alicja Kargulowa i prof. Ryszard Gerlach. Nowym doktorom gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów.

nej wychowanków OHP była mgr Maria Łukaszek. Praca została napisana pod kierunkiem prof. dr hab. Zbigniewa Izdebskiego, a recenzowali ją prof. dr hab. Grażyna Miłkowska oraz prof. dr hab. Bronisław Urban. Drugą rozprawę - *Rozwój zawodowy pracowników socjalnych okresu zmian systemowych pomocy społecznej w latach 1990-2000* napisała mgr Anna

Katarzyna Kochan

> Europejskie Seminarium - Zagrożone dzieci, zagrożeni rodzice:

Innowacyjne perspektywy w pracy społeczno-wychowawczej w Polsce, Niemczech, Belgii i Francji

Warszawa 23-24 listopada 2009

- z udziałem dr Grażyny Gajewskiej i studentów pedagogiki UZ specjalności OiPNS

Niemal 200 osób z czterech krajów: Polski, Francji, Belgii i Niemiec z przedstawicielami Rady Europy spotkało się w Białobrzegach koło Warszawy na dwudniowej międzynarodowej konferencji w ramach projektu: **Innowacje Społeczno - Wychowawcze, wspieranie rodzicielstwa i walka z wykluczeniem: perspektywy w Polsce, Belgii, Francji i Niemczech. Klienci służb społecznych, wolontariusze, pracownicy socjalni i studenci nauk społecznych w poszukiwaniu dialogu.**

Nie zabrakło tam i nas - studentów z Zielonej Góry: Sylwii Bartczak, Anity Dudek, Klaudii Felińskiej, Rafała Galki oraz dr Grażyny Gajewskiej opiekuna naukowego w projekcie z ramienia Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Spotkanie miało miejsce w Ośrodku Szkoleniowym Instytutu Rozwoju Służb Społecznych w Białobrzegach. Odbywało się ono pod patronatem Sekretarza Generalnego Rady Europy, Ministerpräsident Land Brandenburg i Marszałka Województwa Mazowieckiego. Plan seminarium był bardzo napięty, podczas tych dwu dni bardzo dużo się działo, przekazanych zostało mnóstwo informacji. W skrócie przedstawiamy najważniejsze z nich.

Międzynarodowe seminarium zostało otwarte przez Annę Rurkę - preza Eurocef-u, Pierra Klein - koordynatora ATD w Polsce oraz Maschę Join - Lambert - dyrektora Haus Neudorf, którzy zwrócili uwagę na rangę i ważność spotkania.

Wystąpienia, które miały miejsce podczas pierwszego dnia, to między innymi:

1) Anna Repelewicz - Iwaniuk - Naczelnik Wydziału Pomocy Społecznej Biura Polityki Społecznej Miasta Warszawy, która mówiła o doświadczeniach i planach

miasta w niesieniu pomocy rodzinom zagrożonym wykluczeniem społecznym; przedstawiła program «Rodzina» i jego trzy główne priorytety: tworzenie przyjaznych warunków rozwoju dla życia i rodziny; niesienie pomocy rodzinom zagrożonym wykluczeniem społecznym; zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej oraz reintegracja rodzin.

2) Dr Jean Marie Heydt - przewodniczący Konferencji Międzynarodowych Organizacji Pozarządowych Rady Europy, który mówił o spójności społecznej i kryteriach skuteczności w walce z ubóstwem w Europie.

3) Guy Hardy - trener pracy socjalnej, członek stowarzyszenia «Yci - meme», który na wielu osobach wywarł niesamowite wrażenie swoim wystąpieniem, żywiołowością i energią. Przedstawiał on kompetencje klientów pracy socjalnej. Wskazywał na postrzeganie pracownika socjalnego przez ludzi jako intruza, tego, który odbiera dzieci. Podkreślał on jak ważne jest aby pytać rodziny o to, jak żyją. Jeśli chcemy kogoś «rozebrać», to ten ktoś musi tego chcieć. Konieczna jest wytrwałość w pracy z ludźmi, aby sami doszli do rozwiązania problemów i wyjścia z trudnej sytuacji. Nie należy wyręczać - człowiek musi rozwiązać problem sam.

4) Dr Zofia Waleria Stelmaszuk - wykładowca na Uniwersytecie Warszawskim, która mówiła o roli współpracy międzynarodowej w rozwoju innowacji w pracy z dziećmi i rodzinami. Zwróciła uwagę na ważność programów wspierania rodziny, które dają nadzieję na odnalezienie odpowiedzi na pytanie o możliwość rozwiązań.

Po licznych wystąpieniach i burzliwej dyskusji, miały miejsce warsztaty w czterech grupach, których głównym zainteresowaniem było uzyskanie odpowiedzi na pytanie: dlaczego potrzebuję pracownika socjalnego?, a także osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej i sposoby ich wsparcia w naszych krajach. W warsztacie nr 1 realizowano tematykę spójnych rozwiązań systemowych w opiece nad dzieckiem, w warsztacie nr 2 zagadnienia uzupełniających, całodobowych form opieki nad dzieckiem, pracy z ich rodzinami i przygotowanie do samodzielności, w warsztacie nr 3 problemy działań społeczno-wychowawczych w środowisku życia dziecka i rodziny oraz w warsztacie nr 4 zagadnienia pracy z rodziną i problematyki procesów migracyjnych.

Ten dzień był bardzo męczący i pełen informacji, ale nie zabrakło nam sił na wspólną zabawę i integrację międzynarodową przy muzyce i ognisku.

Drugi dzień był równie napięty, jak poprzedni, a może i nawet bardziej. Ponad dwie godziny trwała dyskusja panelowa dotycząca innowacji w pracy społeczno - wychowawczej z udziałem:

1) Prof. Dominique Fablet z Uniwersytetu w Paryżu;
2) Jean Pineau - dyrektor Stowarzyszenia Jean Coctet;
3) Prof. Gerhard Buck z Poczdamu - głowy priorytet jego zdaniem, to kształcenie dla rynku pracy; uczenie się przez całe życie jako sposób wyjścia z trudnej sytuacji;

4) Michel Amand - dyrektora służb SPEP «Affiliation», ośrodka przyjmującego dzieci i młodzież od 3 do 18 roku życia; zjmuje się pracą z dziećmi z trudnej dzielnicy w Brukseli;

- 5) Viviane Theys - dyrektor stowarzyszenia Globul'In, które wspiera młodych ludzi;
- 6) Dr hab. Maria Kolankiewicz z Uniwersytetu Warszawskiego, dyrektorka Domu Dziecka.

Paniści wspólnie debatowali nad pojęciem innowacji. Główne wnioski z dyskusji, to między innymi: tak naprawdę używając tego pojęcia, nie wiemy, co dana osoba ma na myśli - każda osoba postrzega innowację inaczej, brak pojęcia innowacji w przepisach, innowacja to dążenie za zmianą społeczną, to zmiana fundamentalna, to proces rozwojowy, innowacja zawiera aspekt: metodyczny, teoretyczny, praktyczny i doświadczenie.

W dalszej części konferencji podawane były przykłady innowacyjnych metod pracy.

Jako pierwsza wystąpiła Emmanulle Dekeyser z Instytutu Terapii Rodzinnej z Liège. Przedstawiła działanie Kliniki Uzgodnień (La Clinique de Concertation) zajmującej się rodzinami, opieką nad dziećmi, osobami starszymi. Praca z rodziną oparta jest na podziale informacji wszystkich członków konkretnej rodziny z wykorzystaniem socjogramu, który pozwala wyznaczyć przebieg aktywacji, określić miejsce trudności rodziny, pozwala poszukiwać zasobów rodziny, które pozostały.

Drugą osobą była Cecile Reinhardt należąca do Ruchu ATD Czwarty Świat we Francji. Mówiła na temat *Warsztatów dzielnie się wiedzą*. Sama wychowywała się w ubóstwie i udało jej się z tego wyjść. Podkreślała znaczenie solidarności społecznej biednych dla przeżycia. Przywołała postać ojca Józefa Wrześcińskiego, który zawsze działał, walczył o godność ludzi ubogich.

Kolejnym przykładem innowacji była Konferencja Grupy Rodzinnej, o której opowiedziała Angelika Bartkowiak z Fundacji Nadzieja Dla Rodzin działającej w Toruniu. KGR jest to spotkanie jak największej liczby członków rodziny, która spotyka się po to, aby we własnym gronie podjąć próbę rozwiązania problemu jaki się w niej pojawił. Głównym celem KGR jest stworzenie planu, który ma doprowadzić do rozwiązania problemu. Organizacja spotkania jest wspierana przez koordynatora, który nie jest powiązany z rodziną zawodowo i prywatnie. Jego zadaniem jest pomoc rodzinie, ale tylko i wyłącznie w sytuacjach, kiedy rodzina nie jest w stanie samodzielnie poradzić sobie w danej sytuacji. Koordynator musi przyjąć postawę służby wobec rodziny i jednocześnie pozwolić jej na jak najbardziej samodzielne działanie.

Przedstawiona została także praca asystentów rodzinnych, których jest jedenastu i są to osoby będące pracownikami socjalnymi. Zauważyć można było różnicę, jeśli chodzi o asystentów w Zielonej Górze, których jest czterech, ale nie są oni pracownikami socjalnymi - są z „zewnątrz” i mają doświadczenie w pracy z rodziną. W pracy asystenta podkreśla się przede wszystkim umiejęt-

ność wytworzenia zaufania pomiędzy nim a rodziną, po to aby rodzina otworzyła się i opowiedziała nam o swoich problemach.

Głos zabrała także Hanna Machińska - dyrektor Biura Informacji Rady Europy, która mówiła o książce na temat wykładów korczakowskich, w której podkreśla się rolę dziecka jako partnera. Zwróciła także uwagę na Rekomendację Rady Europy zakazującą przemocy fizycznej wobec dzieci.

Seminarium było częścią tygodniowego pobytu w Warszawie i Białobrzegach. Pierwsze spotkanie studentów z Polski, Francji, Niemiec i Belgii nareszcie doszło do skutku! Było bardzo udane, pełne wrażeń i nowych doświadczeń.

Międzynarodowe seminarium zbyt szybko dobiegło końca. Było niezastąpioną możliwością spotkania tak wielu ludzi z różnych krajów, wymienić doświadczenia o różnym charakterze, wymienić kontaktami, „szlifować języki”. Można je podsumować słowami Maschy Join - Lambert: „Należy patrzeć, aby wesprzeć realizację podstawowych praw człowieka w Europie”.

Wiele ciekawych tekstów można będzie śledzić na stronie projektu www.innov2010.eu do odwiedzania której serdecznie zapraszamy.

Grażyna Gajewska
Sylvia Bartczak (studentka V OIPNS)